

[Bomholt.]

været muligt at interessere arbejdsgiverne eller de tekniske skoler for en mere positiv løsning. Beklageligt nok. Efterhånden som den industrielle udvikling skrider frem, går der jo opløsning i den gamle mesterlære. Fagene opløses i brancher, og brancherne opløses i særskilte job. Også de såkaldte faglige lærlinge har i virkeligheden allerede i dag brug for en almen indførelse i erhvervet. Adskilligt i den gamle undervisning hænger temmelig højt oppe i luften.

Vi har interesseret os stærkt for et forslag fremsat af kontorchef, lektor Vedel-Petersen. Det er offentligheden bekendt, at han har skrevet en pjece derom. Han har slået til lyd for, at alle unge mellem 14 og 16 år skulle deltage i en elementær teknisk undervisning og udskyde erhvervsvalget til det 16. år, og først derefter skulle man give den mere specielle undervisning i de fag, de har valgt. Det er en tanke, som utvivlsomt har bud ud i fremtiden, men kommissionens kommissorium rakte ikke så vidt, at denne tanke kunne underkastes en realitetsbehandling. Vi står, som også den højtærede formand for dette ting i en tale har gjort opmærksom på, overfor en ganske overordentlig stigning i antallet af unge; dette findes omtalt i betænkningen. Antallet af unge vil i løbet af de kommende 10 år stige meget voldsomt, fra 60 700 15-årige i 1952 til 88 800 i 1962, og fra 594 100 15-24-årige i 1952 til 730 700 i 1962. Det er en ganske enorm stigning i ungdomstallet, og vi handlede meget uklogt, om ikke vi allerede nu tilrettelagde en ungdomsskoleform, der var i stand til at modtage denne vældige tilstrømning af unge.

Med hensyn til de øvrige i lovforslaget omtalte skoleformer skal jeg kun anvende få ord. For aftenskolens vedkommende er der foreslået større frihed med hensyn til de fag, i hvilke der kan undervises. Man har desuden foreslået lærerlønningerne beregnet efter ensartede og mere rationelle principper, ligesom man som tidligere omtalt har lagt vægt på at aktivisere de kommunale ungdomsnævn; det gælder også amtsungdomsnævne, der efter forslaget får tillagt godkendelsesmyndighed for alle ungdoms- og aftenskoler i amtet, også forsåvidt angår købstæderne.

Der er et afsnit om aftenhøjskolerne. Disse aftenhøjskoler skal fortsat godkendes

af undervisningsministeriet, idet der er knyttet en række særlige problemer til dem. De arbejder jo i vidt omfang med foredragsvirksomhed, og det afgørende spørgsmål er at finde balancen mellem foredrag og undervisning, et problem, vi vel nok kan drøfte nærmere i udvalget. Elevalderen i disse skoler foreslås nedsat fra 21 år til 18 år.

De økonomiske regler vedrørende ungdomskostskolerne har man i videst muligt omfang søgt at nærme til de for efterskolerne gældende regler.

Med hensyn til den landbrugsfaglige ungdomsskole skete der det beklagelige, at Larsen-Ledet ikke så sig i stand til at følge det forslag, vi andre enedes om. Repræsentanter for landbruget, og husmændene med, gik ind for det forslag, vi havde stillet, hvorefter den landbrugsfaglige ungdomsskole administrativt og økonomisk principielt ligestilles med ungdomsaftenskolen. Der er for os ingen tvivl om, at den form, vi dér har fundet, er den mest hensigtsmæssige.

Så er der brevscoleundervisningen, som vi nu her for første gang tilstræber en lovgivning for. Den kan have stor værdi for mennesker, der af en eller anden grund ikke kan deltage i andre former for undervisning. Men hvis man skal give tilskud til brevscoleundervisningen, må der naturligvis være visse særlige betingelser tilstede; disse er nærmere præciseret i forslaget. Det er nødvendigt, at der er kontrol. Det kan ikke nægtes, at der har været adskillige brevskoler, der har haft en besynderlig karakter. Der har været rejst adskillig kritik overfor visse brevskoler, og det er af stor betydning, at man sanerer dette område og finder frem til det helt holdbare og rigtige.

Så er der endelig det uhyre vigtige afsnit om ungdommens fritid. Jeg har den lyse overbevisning, at ungdomsskolen i den hidtil noget ensidigt intellektuelle form ikke kan anvendes i fremtiden. Der må være mulighed for en udfoldelse af det kammeratlige liv, af samværet mellem de unge. Der må være adgang til at finde en hobby, og der må være adgang til at finde værdifulde former for fritidsliv, således at disse fritidsformer knyttes nærmere til undervisningen og til skolen, hvorved den jo iøvrigt også får et overordentlig værdifuldt plus i sammenligning med aftenskolen. Vi fore-